

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์

เรื่อง กล้วย ๆ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

The Study of Video Programs on Kluay Kluay Thai Language for the

Second Level Students , primary education Grade 6,

Wat Nangnai Kindergarten School (La-iyad Patronage), Ang-thong

Education Service Area Office

ชญาณิชจุ วรษ์ทองดี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 46 คน จำนวน 1 ห้องเรียน โดยมีแบบแผนการทดลอง แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วย ๆ แบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน ด้วยสื่อวีดิทัศน์ แบบประเมินผลคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วย ๆ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วย ๆ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ค่าสถิติ t-test for Dependent Samples or Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ ในแต่ละหน่วยดังนี้ หน่วยที่ 1 มีค่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/85.22 หน่วยที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/85.65 หน่วยที่ 3 มีค่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 83.48/84.57 โดยมีภาพรวม 83.26/85.65 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 20.57 คะแนน คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 25.13 คะแนน เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : สื่อวีดิทัศน์ ภาษาไทย

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Abstract

The purpose of this study was to produce and develop video-tape programs of the Substance of Thai Language, to reach provided criteria 80/80 and to study the achievement test by using the video programs in teaching Thai language to the students of primary education Grade 6, Wat Nangnai Kindergarten School (La-iaad Patronage), Ang-thong Education Service Area Office. The samples used in this study were 46 students in the second level, primary education Grade 6 Class 2, Wat Nangnai Kindergarten School (La-iaad Patronage), the 1st semester academic year 2009. With One Group Pretest – Posttest design. The instrument of the study were the video programs on Kluay Kluay Thai Language, a quality evaluation during and after class, an achievement test (Pretest and Posttest with the video programs, a quality evaluation for the video programs, The statistics for data analysis were means and percentage. The results revealed that

1. The quality of the video-tape programs had a good quality : the average quality in Unit 1 is 83.26 / 85.22 ,Unit 2 is 83.65 / 85.65 , Unit 3 is 83.48 / 84.57 And average quality is 83.26/85.65 All of the samples succeed at a good level in learning through the video programs.

2. The achievement test of students in the second level, primary education Grade 6 Class 2 revealed that For Pretest, the average result is 20.57 marks. For Posttest, the average result is 25.13 marks. The statistics significance is at .05, as a fact that the achievement test for Posttest is higher than Pretest.

Keywords : Video Programs, Thai Language

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทย มีความสำคัญสำหรับคนไทยอย่างยิ่งทั้งในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, 2514 : 752) เป็นเครื่องมือเป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายเพื่อการศึกษาทางวิชาการต่างๆ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ การคิดและการแก้ปัญหา ให้เกิดแก่เยาวชน ซึ่งองค์ความรู้และคุณลักษณะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วยความรู้ ทักษะและวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและความภูมิใจในภาษาประจำชาติ จากสาระมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้จัดสาระการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย สาระวรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7-9) จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเด็กนักเรียนขาดแรงจูงใจต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของแต่ละบทเรียน สมควรส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาสูงขึ้น (พรประไพ วงษ์ทองดี, 2542 : 15)

หลักสำคัญของการเรียนการสอนคือการตระหนักถึงความสำคัญของผู้เรียนในกระบวนการสอนนั้นๆ ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วย ดังนั้นการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนจึงต้องพิจารณาประสิทธิภาพของสื่ออย่างรอบคอบ สื่อนั้นสามารถจูงใจให้ผู้เรียนมีหรือเกิดความคิด ซึ่งสื่อการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถพัฒนาการศึกษา สื่อที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง คือ วิดีทัศน์เพราะสามารถให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบ

ตั้งแต่ความรู้ระดับง่ายไปสู่กระบวนการที่ซับซ้อนได้และใช้กับผู้เรียนได้ทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา นอกจากนี้สื่อวีดิทัศน์ยังเป็นสื่อที่สามารถนำรูปธรรมมาประกอบการสอนได้สะดวกรวดเร็ว ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่อยู่ห่างไกลมาให้ชมได้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2535 : 147) โดยสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่บันทึกภาพเคลื่อนไหวของเหตุการณ์หรือภาพนิ่งจำนวนหลายๆ ภาพให้มีลักษณะต่อเนื่องสามารถสร้างงานที่มีแสง สีและเสียงที่สำคัญที่สุดคือสามารถสร้างงานด้วยจินตนาการสูงสุดโดยไม่จำกัดขอบเขต และเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียงที่มีความน่าสนใจสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน (Tway, 1992 ; Wondaski, 1992 ; Vaughan, 1993 : 112) อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ช่วยเสริมและทดแทนภาระหน้าที่ในการสื่อสารของผู้ให้ความรู้เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ และกระบวนการคิดแก่ผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ประสบการณ์ในมิติแห่งความจริง (Reality) ประสบการณ์ในมิติแห่งกาลเวลา (Time) และประสบการณ์ในมิติของสถานที่ (Space) นอกจากนี้วีดิทัศน์ยังเป็นการจำลองการสนทนา เหตุการณ์ที่เป็นธรรมชาติจากในชีวิตจริง เป็นเทคโนโลยีที่นำโลกภายนอกเข้ามาไว้ในห้องเรียน ครูสามารถใช้ประโยชน์อันหลากหลายจากวีดิทัศน์ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิริยาต่อสิ่งที่ได้พบเห็นบนจอภาพ สื่อวีดิทัศน์จึงกลายเป็นจุดศูนย์กลางของการมีปฏิสัมพันธ์ (Focus of Interaction) และเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด ในมิติของเนื้อหาเป็นข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นสื่อในการคิดที่สมองรับเข้าไปคิด ซึ่งประกอบด้วยภาพ เสียง สัญลักษณ์ ฯลฯ ดังนั้นสื่อวีดิทัศน์เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรค์จินตนาการ ได้พัฒนากระบวนการคิดตลอดจนการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพด้วย

ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การพัฒนาและหาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ สามารถทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพัฒนาขึ้น สามารถใช้เรียนได้ทั้งที่เป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่หรือหลายๆ กลุ่มพร้อมกันได้ เปิดชมโดยไม่จำกัดจำนวนครั้งซึ่งคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ก็ยังคงเดิม สามารถเลือกดูภาพตามที่ต้องการได้และสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลความรู้ได้จริงในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ขึ้นมา นอกจากเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียนและผู้สอนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์ต่อไป วีดิทัศน์จึงเป็นสื่อการศึกษาประเภทหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและประสบความสำเร็จในการสอน เนื่องจากเป็นสื่อที่นำภาพ เคลื่อนไหวเข้ามาประกอบเสียงทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลินและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแง่ของการรับรู้และการเรียนรู้ ได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าสื่อวีดิทัศน์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ วิชา ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอ่างทอง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ ประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์)

สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์เรื่อง กล้วยๆ มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ มีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 230 คน จำนวน 5 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 46 คน จำนวน 1 ห้องเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วย ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือกลุ่มสาระอื่นๆ ในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีประชากรในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

ประชากรในการวิจัย

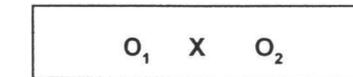
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 230 คน จำนวน 5 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนอนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 46 คน จำนวน 1 ห้องเรียน

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538 : 249) ซึ่งแสดงตารางแบบแผนการวิจัย ดังนี้

O₁ หมายถึง Pretest หรือการทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง Treatment หรือการใช้สื่อวีดิทัศน์

O₂ หมายถึง Posttest หรือการทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนและหลังเรียน คือแบบทดสอบที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้รับชมจากสื่อวีดิทัศน์
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์ก่อนเรียน - หลังเรียน
4. แบบประเมินผลคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษาเป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบคุณภาพของภาพ เสียงและการสื่อความหมายของสื่อวีดิทัศน์และด้านเนื้อหาความถูกต้องของบทเรียน
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. คู่มือการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ
7. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองครั้งนี้ ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
  2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มทดลอง ด้วยการใช้สื่อวีดิทัศน์
  3. การทดสอบหลังเรียน (Posttest) ดำเนินการทดสอบกับกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากสื่อวีดิทัศน์(หลังเรียน)
  4. เปรียบเทียบประสิทธิภาพความก้าวหน้า โดยใช้คะแนนผลต่างระหว่างก่อนและหลังเรียนแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติแบบ t-test for Dependent Samples or Paired t-test
- ขั้นวัดและประเมินผล จากแบบฝึกหัดแผนการจัดการเรียนรู้ประเมินจากผลงานชิ้นงาน การแสดงบทบาทและการปฏิบัติจริง

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ ก่อนให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ

- ให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์ โดยเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์แบ่งออกเป็น 3 หน่วย ในแต่ละหน่วยใช้ระยะเวลา 2 ชั่วโมง โดยระหว่างหน่วยจะมีการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนก่อนดำเนินการสอน จำนวน 3 ชุด
- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เมื่อชมสื่อวีดิทัศน์ในแต่ละหน่วยจบ หน่วยละ 10 ข้อ
- เมื่อนักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์ทั้ง 3 หน่วยแล้ว ครูสรุปเนื้อหาจากสื่อวีดิทัศน์และให้นักเรียนร่วมกันสรุปอภิปราย จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ซึ่งมีจำนวน 30 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า

- ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์เรื่อง กล้วยๆ มีค่าประสิทธิภาพในแต่ละหน่วย ดังนี้ หน่วยที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/85.22 หน่วยที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/85.65 หน่วยที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.48/84.57 และชุดวัดผลสัมฤทธิ์สื่อวีดิทัศน์ก่อน-หลังเรียน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/85.65 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- ผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์เรื่อง กล้วยๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 20.57 คะแนน คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 25.13 คะแนน ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบโดยวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจากการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน (t-test for Dependent Samples or Paired t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พบว่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผลสัมฤทธิ์การใช้สื่อวีดิทัศน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์เรื่อง กล้วยๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

- การหาคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ พบว่า จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล มีความเห็นว่าสื่อวีดิทัศน์มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี เป็นผลมาจากสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นได้ดำเนินการพัฒนาไปอย่างมีระบบตั้งแต่การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาโดยการแบ่งเนื้อหาสื่อวีดิทัศน์เป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการเขียนบทและออกแบบวิธีการนำเสนอในแต่ละหน่วยตามลำดับการเรียนรู้ รวมทั้งการวางแผนดำเนินการทดลอง จนถึงขั้นตอนการทดลองและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทุกด้านและดำเนินการทดลองตามตามกระบวนการวิจัย
- ผลการหาค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/85.22 หน่วยที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/85.65 หน่วยที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.48/84.57 และชุดวัดผลสัมฤทธิ์สื่อวีดิทัศน์ก่อน-หลังเรียนเท่ากับ 83.26/85.65 (เกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชาญ ดอนสุวรรณ (2547:บทคัดย่อ) การสร้างรายการวีดิทัศน์ เรื่องโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าเมื่อผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาครแล้ว มีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 82.63/84.67 และงานวิจัยของจิราพร แสนสุข (2551:บทคัดย่อ) การพัฒนาบทเรียนโทรทัศน์ เรื่องบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนโทรทัศน์ เรื่องบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นที่ 1 มีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 91.42/93.95 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการนำสื่อวีดิทัศน์มาใช้ประกอบในการเรียนการสอน สามารถทำให้เกิดการ

เรียนรู้ในระดับความรู้ความเข้าใจ ความจำและการใช้ทักษะได้และยังเป็นการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง กล้วยๆ สูงกว่าก่อนเรียน และพบว่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพรณ์ ชีรเวทย์ (2514) ที่พบว่าการสอนโดยภาพยนตร์ให้ผลดีกว่าการใช้สไลด์ ซึ่งเป็นภาพนิ่ง ทั้งนี้การนำเสนอภาพแบบเคลื่อนไหวให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีกว่าการใช้สไลด์ เพราะในเรื่องที่มีเนื้อหาการนำเสนอเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนย่อย จำเป็นต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินเรื่องเพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจ บุญเหลือ ทองเอี่ยม(2520) เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากภาพยนตร์ที่มีเสียงประกอบ ภาพเคลื่อนไหวส่งผลให้การเรียนรู้ดีกว่าการสอนแบบการสาธิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของกิบสัน (Gibbson quoted in Schramm, 1972 : 48-49) ที่ได้เปรียบเทียบผลของการใช้ภาพยนตร์ ภาพเคลื่อนไหว การบรรยายและการสาธิตในการฝึกนักบิน ผลการทดลองปรากฏว่าการสอนโดยใช้ภาพยนตร์ให้ผลดีกว่าวิธีอื่น ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่เป็นภาพเคลื่อนไหว เป็นการถ่ายทำจากสถานที่ที่ผู้เรียนจะได้ปฏิบัติจริงต่างก็ให้ผลการเรียนรู้ การจำ ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนที่ดีกว่าเมื่อใช้เทคนิคการนำเสนอด้วยประเภทอื่นๆ และได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ เสาวนีย์ ลิกขาบัณชิต (2532 : 177) ได้อธิบายเกี่ยวกับวีดิทัศน์ไว้ว่า "วีดิทัศน์เป็นสื่อที่กระตุ้นการเรียนรู้ โดยผ่านประสาทสัมผัสทางตาและหู โดยสามารถมองเห็นเหตุการณ์ด้วยตาและได้ยินเสียงด้วยหูของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดีเพราะมีลักษณะที่เป็นจริงและมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย" ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติและเทคนิคพิเศษที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม มีความสะดวกและไม่จำกัดจำนวนผู้ชม สามารถย้อนดูบทเรียนเพื่อทบทวนได้ จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น เดล (Dale,1963) ได้กล่าวว่า มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีหากการเรียนรู้เกิดจากรูปร่างรูปธรรมและการเรียนรู้จะน้อยลงหากการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์นามธรรม ซึ่งสื่อวีดิทัศน์นับเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเพราะเป็นสื่อที่สมบูรณ์คือ ให้ทั้งภาพและเสียงในลักษณะที่เป็นรูปธรรมพินนอคชิอาโร (Finocochiaro, 1989 : 155-151) และโทมาลิน (Tomalin, 1986 : 9) มีความเห็นว่าวีดิทัศน์เป็นการจำลองเหตุการณ์จากในชีวิตจริงจากโลกภายนอกเข้ามาไว้ในห้องเรียน สามารถทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพและได้ยินเสียงที่สมจริง สื่อวีดิทัศน์จึงเสมือนเป็นจุดศูนย์กลางของการมีปฏิสัมพันธ์ (Focus of interaction) และเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียน เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ เกิดความเข้าใจและการจดจำได้นาน สื่อวีดิทัศน์นี้ซึ่งง่ายและสะดวก เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับชั้นทุกเพศและทุกวัย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้สื่อวีดิทัศน์เรื่อง กล้วยๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

- การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น ควรมีการยกตัวอย่าง ภาพประกอบ ตัวอักษร เสียงบรรยายและเสียงประกอบที่แตกต่างกันในแต่ละระดับ เพื่อความเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น
  - การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ควรศึกษาเนื้อหา หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อความเหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

1. ควรมีการพัฒนารูปแบบสื่อวีดิทัศน์ให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วยในการนำเสนอ เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจต่อการเรียน
2. การบันทึกสื่อวีดิทัศน์โดยทำการบันทึกหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย
3. ควรมีสื่อประเภทอื่นๆ ประกอบการเรียนการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด การเรียนรู้ที่หลากหลายยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2532). *หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)*. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็ดสันเพรสโปรดักส์.
_____. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ทิตนา แคมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นราธิป พงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น. (2514). *วิทยาสารานุกรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : กรุงเทพการพิมพ์.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). *การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ยีนยง ราชวงษ์. (2551). *สถิติสำหรับครู*. อยุธยา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.
- ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ อังกินันท์. (2530). *วิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. (Educational
Radio and Television)*. กรุงเทพฯ : แสงจันทร์การพิมพ์.
_____. (2535). *จิตวิทยาและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2528). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
ฝ่ายวัดผลและวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Dale, Edger. (1969). *Audio-Visual Methods in Teaching*. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Finocchiaro, Mary. (1989). *English as a Second/Foreign Language : From Theory to Practice*. 4th ed.
Englewood Cliffs, NJ. : Prentice Hall Regents.
- Guiford, J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw-Hill.
- Jersild, T. Arther. (1992). *Creative Expression*. New York : Paulist Press.
- Tomalin, Barry. (1986). *Video, TV and Radio in the English Class : An Introductory Guide*. London :
Macmillan.
- Tway, L.E. (1991). *Welcome to Multimedia*. New York : Management Information Source.